

Πνευματικὴ Οἰκοδομὴ

Ἡ Παναγία μας, ὡς Φιλόστοργη Μητέρα,
φροντίζει γιὰ τὴν σωτηρία μας

Ἔνα κατανυκτικὸν κείμενον διὰ τὴν προστασίαν τῆς Παναγίας ἀμονάχων Μοναχῶν ἐν Ἀγίῳ Ὄρει*

Πῶς ἐματαιώθη ἡ ἀπέλασίς των

*«Ἄλλοι Σε κράζουν ἔλεος, Ἐλπίδα ὁ θλιμμένος,
ἐλεημοσύνη ὁ φτωχός, νερό ὁ διψασμένος,
Βασίλισσα τῆς Ἐκκλησιᾶς, Σε κράζει ἡ καμπάνα.
Μὰ ἡ δική μου ἡ ψυχὴ αὐτὴ Σε κράζει Μάνα»*

Ιστορεῖται ὑπὸ τοῦ ἱστορικοῦ Γερασίμου Σμυρνάκη, ὅτι περὶ τὸ τέλος τοῦ ΙΘ' αἰῶνος τὸ Ἀγιώνυμον Ὄρος τοῦ Ἄθωνος ἐμαστίζετο πνευματικῶς ὑπὸ τῶν φερεοίκων Μοναχῶν τῶν λεγομένων Καβιωτῶν ἢ Καταβιωτῶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν ἱστορικόν, Καβιωταὶ ἢ Καταβιωταὶ ἦσαν ἀνυπότακτοι Μοναχοί, μὴ ὑπαγόμενοι εἰς Μονὴν τινα, Σκήτην, Καλύβην ἢ Ἡσυχαστήριον, ἀλλὰ διαμένοντες ἐπὶ ἐνοικίῳ εἰς Καρυὰς ἢ καὶ ἀλλαχοῦ καὶ συντηρούμενοι δι' ἐλεημοσυνῶν, παρὰ τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τῆς Ἐγκυκλίου τοῦ ἔτους 1888, καθ' ἣν ἐπετάσσοντο πάντες, ὅπως «ἀπαγορεύσωσιν αὐστηρῶς τὴν ἐνοίκησιν καὶ διαμονὴν Καταβιωτῶν, τῆς μάστιγος

ταύτης τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὑφ' ἧς ἀπειλεῖται ὁ τόπος» (ὄρα «Ἁγιὸν Ὄρος» Γ. Σμυρνάκη, σελὶς 239).

* * *

Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἱστορικοῦ ἀναφέρεται, ὅτι ὅλοι οἱ Καταβιώται, 800 περίπου τὸν ἀριθμὸν, μετέβαινον καθ' ἑκάστην Πέμπτην εἰς Ρωσσοκόν, ἔνθα ἐχορηγεῖτο αὐτοῖς χρηματικὴ βοήθεια·

κατὰ Σάββατον καὶ Κυριακὴν παρετίθετο τράπεζα ὑπὸ τῆς Ρωσσοκῆς Σκήτεως τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου καὶ τοῦ Προφήτου Ἡλίου, καθ' ἕκαστον δὲ Σάββατον καὶ Κυριακὴν διετέλουν περιφερόμενοι τὰς Καρυὰς καὶ τὰ πέριξ κελλία αἰτοῦντες ἐλεημοσύνην.

Πᾶς τις δύναται νὰ φαντασθῇ τὴν ἐκ τῆς ἀργίας ἐξαχρεῖωσιν τῶν ἀμονάχων αὐτῶν ρασοφόρων Μοναχῶν· τίς νὰ διηγηθῇ τὰς κρεοφαγίας, τὰς μέθας, τὰς βωμολοχίας καὶ τὸ ἄχαρι θέαμα τοῦ καπνίσματος τῶν σιγαρέττων, –«τὸ θυμίαμα τοῦ διαβόλου»– κατὰ τὴν ἀγιορειτικὴν ὀνομασίαν.

Ἴδοὺ πῶς περιγράφεται ἡ κατάστασις των:

«**Π**άντα τὰ πέριξ τῶν Καρυῶν πολυἀριθμα κελλία ἐκμισθοῦσι δωμάτια εἰς Ρώσσοις Μοναχοῦς ἢ καὶ ἀπλοῦς ρασοφόρους, Καβιώτας καλουμένους, ὧν βρίθεται ἡ ἀγορὰ τῶν Καρυῶν καὶ οἷς πωλοῦσι τὸν πλεονάζοντα οἶνον, ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως τοῦ ὁποίου μεθύοντες οὗτοι συγκρούονται, παραπαίουσι καὶ κλονίζονται ὑπὸ δὲ τῶν ἀγυοπαίδων (καλφάδων τῶν κτιστῶν Ἀλβανῶν καὶ ἐκ τοῦ Μουρμουτσικοῦ τῆς Ἡπείρου τεχνιτῶν) χλευάζονται καὶ τύπτονται, ἔτι δὲ καὶ ληστεύονται καὶ ἀπογυμνώνονται. Τούτων πολλοὶ μὴ δυνάμενοι νὰ μεταβῶσι εἰς τὰ καταλύματα αὐτῶν, κατακλίνονται ὅπου ἂν τύχωσιν ἐν ὑπαίθρῳ καὶ δὴ ἐν χειμῶνι ἐπὶ τῶν χιόνων καὶ πάγων, ἐλαττούμενοι κατὰ τὸ βάρος τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν, ἅτινα ἀφαιροῦσιν ἐκ τῶν ποδῶν αὐτῶν οἱ εἰρημένοι ἀγυόπαιδες» (ὄρα πλείονα αὐτόθι, σελ. 356).

Ἐκ τούτων καὶ πολλῶν ἄλλων νοουμένων καὶ τῇ γραφῇ μὴ παραδεδομένων, πᾶς τις δύναται νὰ φαντασθῇ, τί ἡ πλη-

θὺς αὐτῆ τῶν Καβιωτῶν ἐπεσώρευσεν εἰς τὸ Περιβόλιον τῆς Παναγίας!

Ἡ Πνευματικὴ Ἀρχὴ τοῦ τόπου, τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐξήντησεν ὅλα τὰ μέσα πρὸς περιστολὴν τῆς μάστιγος ταύτης, τῆς ἀπειλούσης τὸν τόπον, ἀλλὰ τὸ κακὸν δὲν περιεστέλετο.

Ὁ Καϊμακάμης (τουῦρκος Διοικητὴς Ἀγ. Ὄρους) μετὰ τῶν ὑπαλλήλων του, τεταγμένοι ὑπὸ τῶν κατακτητῶν ἀγαρηνῶν εἰς τὴν τήρησιν τῆς Δημόσιας Τάξεως, ἀπέκαμον. Καὶ ἡ Δημοσία Τάξις καθημερινῶς ἠπειλεῖτο διὰ σωρείας ἐπεισοδίων.

* * *

Ὁμοφώνως, τότε, Πνευματικὴ καὶ Πολιτικὴ Ἀρχή, ἀπέφασισαν τὴν ἀπέλασιν τῶν Καβιωτῶν ἐξ Ἀγίου Ὄρους, ἐπὶ δὲ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἐξεδόθησαν αἱ σχετικαὶ διαταγαί, κατέφθασαν αἱ πρὸς μεταγωγὴν τοσούτου πλήθους ἀπαιτούμεναι ἀστυνομικαὶ ὀθωμανικαὶ δυνάμεις καὶ μετήχθησαν βιαίως ἐκ τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ Ὄρους οἱ διεσπαρμένοι Καβιώται, εἰς Καρυάς.

Καὶ οὕτως, ὅλοι οἱ Καβιώται, ὡς εἰς στρατόπεδον πειθαρχημένης διαβιώσεως, ἐφρουροῦντο εἰς ἀσφαλὲς μέρος τῶν Καρυῶν, ἄχρι τῆς πανηγυρικῆς αὐτῶν ἐκκινήσεως ἀπὸ Καρυῶν εἰς Δάφνην ὀδικῶς, καὶ ἐκεῖθεν διὰ θαλάσσης εἰς τὸν πρὸς ὄν ὄρον ὠρίζετο.

Θόρυβος πολὺς, τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ, ὡς εἰς παρομοίας περιπτώσεις δὲν ἔλειπον.

Τὰ πάντα εἶχον ἐτοιμασθῆ καὶ ἡ ἀναχώρησις τῶν ὑπὸ ἀπέλασιν ἀμονάχων Μοναχῶν διετάχθη.

Εἰς μόνον φωτογράφος ἐζήτησε τὴν ἄδειαν ν' ἀποθανάτιση τὴν ὥραν ἐκείνην τῆς ρασοφορεμένης ἀνθρωποθλάσσης.

Στήσας τὸν τρίποδα εἰς περίοπτον μέρος, καὶ τοποθετήσας τὸ φιλμ εἰς τὸ πλαίσιον τῆς φωτογραφικῆς συσκευῆς προέβη εἰς τὴν φωτογράφησιν. Πάραυτα, διὰ τῶν καταλλήλων λουτρῶν, ἔλαβε τὸ ἀρνητικόν.

Κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τοποθετήσας τοῦτο εἰς τὸ κατάλληλον τῆς μηχανῆς μέρος πρὸ τῆς ἐπακολουθησάσης τελικῆς φάσεως τῆς ἐκτυπώσεως, ἐξέστη καὶ ἠλλοιώθη ἀλλοίωσιν ξένην καὶ ἀσυνήθη, ἐπεὶ εἰς τὸ ἀρνητικὸν εὐρίσκετο τετυπωμένον παρείσακτον θέαμα!

Ἐπισπευθείσης λοιπὸν, τῆς ἐκτυπώσεως, ὡ τῶν ἀρρήτων Σου κριμάτων Χριστὲ Βασιλεῦ, ἡ φωτογραφία εἰκόνιζε τὸ μέρος ὅπου εὐρίσκετο συντεταγμένον τὸ πλῆθος τῶν Καταβιωτῶν τὸ πρὸς ἀπέλασιν ἔτοιμον, καὶ ἄνωθεν τοῦ πλήθους, ἡ Κυρία καὶ Ἔφορος τοῦ Ὁρους, Θεοτόκος, ἔχουσα τεταμένας τὰς χεῖρας, σκεπάζουσα τοὺς ταλαιπώρους ἐκείνους φερεοίκους.

Μὲ τὴν φωτογραφίαν ἀνὰ χεῖρας, ἔτρεξεν εἰς τὴν Πνευματικὴν καὶ Πολιτικὴν Ἀρχήν, αἵτινες ἰδοῦσαι τὸ ἐξαίσιον καὶ παράδοξον ἐκεῖνο θαῦμα, διέταξαν πάραυτα ἔντρομοι τὴν ματαίωσιν τῆς ἀπελάσεως.

* * *

Τὸ θαῦμα τοῦτο, ὡς καὶ πολλὰ ἄλλα, δὲν εἶδομεν τετυπωμένον που, –ἴσως νὰ εἶναι ἱστορημένον– πλὴν εἶναι κοινὸν λάλημα ὅλων τῶν γεροντοτέρων, οἵτινες ἔφθασαν παλαιότερους ζήσαντας τὸ γεγονός καὶ ἰδίως ὄμμασιν ἰδόντας καὶ τὴν φωτογραφίαν.

Ἡ ἔφορος τοῦ Ἁγίου Ὁρους Κυρία ἡμῶν Θεοτόκος, διὰ τοῦ θαυμασίου ἐκείνου τρόπου ἐματαιώσε τὴν ἀπέλασιν τῶν φερεοίκων καὶ ἀμονάχων αὐτῶν Μοναχῶν ἀπὸ τοῦ τόπου τούτου τῆς μετανοίας, καὶ ἐν ταυτῶ, ἀπῆλασεν ἅπαξ καὶ διὰ παντὸς τὴν ἀπέλασιν τῶν Μοναχῶν ἐκ τοῦ Περιβολίου Της.

(*) Ἐφημερ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», 12.9.2003. Ἐπιμέλ. ἡμετ.